

صاحب امتیازی :
شپندر زاده قلبی
افسر علمی

اداره و تحریر علی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه صدر -
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتمیدر.

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۲۷ شعبان ۱۳۲۸

شراط اشتراك :
سنه لکی ۳۰ ، الی آیلنی
۲۰ غرور

ممالك اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰ الی آیلنی ۶ فراتقدر . اعلانات
ایچون اداره ماموری محمد زنی بکه مراجعت ایتمیدر.

۱ ایلول افرنجی

۱۹۱۰

۱۹ اغستوس ۱۳۲۶

قَالَ بَعْضُهُمْ لَوْلَا قَوْلُهُ : اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُکَ

فهرست منبرجات

وضعیت حاضره . — مهاجرت اسلامیة مسئلہ سی . —
اتهامات ومدافعه : نفرت عن الاجانب . — امام غزالی نك
مهم برائتی : كتاب مضمون به . — تورك قارداشلمه . —
علم كائنات و هیئت . — تراجم احوال . — فنیات . —
مسلمانلره معطوف تصب . — روسیه لی کیلدیلف
هفته لك و نوعات . — ابلیس بیمن .
.....

اجال سیاسی

وضعیت حاضره

ملتہ دوشن وظیفه . — بکانه چاره . — نه قدر کچ
اولورسه او قدر بهالی اولور . — بر مقایسه عسکریه .
آرق هیچ کسه نك شهسی قلامشدر که کنج
تورکیا ، اطرافنی بر طاقم عربده جو چاقینلرک سا کن
بولوندیخی خانه ومیخانه لره محاط ، بر آوه بکزیورور .
بویه بر آوده سا کن اولان ناله نك هر کون وهر کیجه
قومشولری طرفدن تمجیز و اضرار ایدیللمه سی امور
طبیعه دندر ، بویه بر آوده کورولنی وضیر یلتیسز بر
کون بیله کچیرمک ممکن اولمایه جتی شهسزدر .
شوخالده اوی ، ارازل ایله محاط اولان کیمسه
ایچون اوچ خط حرکتدن برنی اختیار اتمک ضروریدر :
یا اوی ترک ایدوب کیتمک ، یا رزالتره تحمل اتمک
ویا خودده چاقینلری دائره ادبه ارجاع ایلمک .
صانیرز که بر دور دنجی چاره یوق . ایشی بو نقطه دن
محاکمه ایدرسه ، بزه توجه ایدن وظیفه کنندی کنندی
کوسته ریر .
وطنمزی ترک ایدوب کیده مهیز ، ملیونلرجه
خلق ک صولت وسطوتندن قورقماهرق قوجه بر حکومت
تأسیس ایدن ، بر آوچ عثمانی ایدی ، بو کون او
عثمانیلرک اخقادی عددأ کنیدلرندن دون اولان
اقوامدن اصلا قورقاز . برنجی چاره بوسبله اصلا
جای بحث اولاماز .

لکن ایکنجی چاره یه توسل اسکانی ده یوقدر ،
قومشولرمنک مضرتاری بالکیز « خارجی ولوله »
شکننده قالیور . یونلر متادیا ولنمزی اضراره
و عناصر عثمانیه مزی بر طرفدن یکدیگری و دیگر
طرفدن حکومت مشروعه و عنصر اسلامی علیه
عداوت وعصیان سوقه چالیشورلر . بر حالده که عثمانی
حکومتک روم ایلی ده کی وظیفه سی بالکیز « چته تعقیبی
انترقه تحقیقاتی ، افسادات منبی ، مفسد رشقی حبسی »
کی صرف زجرو تنکیل ، ضابطه و تدبیر خصوصاً صابینه
منحصر قالیور .

روم ایلی ده بر آوچ بولغاروروم وارسه ، ملیو-
نلرجه ده مسلمان واردر . بز بولارکده حق حیاة
و سعادتی اولدیغنی دوشونمکه مجبورز ، حالو که
یونان — بولغار انترقه لری دوام ایتمکجه روم
ایلی مسلمانلرینه فلا کتدن باشقه برشی یوقدر . دیما که
ایکنجی چاره یه توسل امکانی ده یوق . شوخالده
اوچنجی چاره قالیور که بوده راحت وسعادتمزی محوه
عزم ایدنلری ایقاع مضرت ایدمه جک بر حاله قویق .

دها آجیق سولشه لم . یونانستان و بولغارستانی
شدنه و تأثیراتی سنه لره باقی قالاچق صورته تأدیپ
و تربیه ایتمسک ، بز ایچون راحت وسعادت امکانی
یوقدر . دیدک یا ، آجیق سولشه جکیز : یونان
و بولغار انترقه لری یوزندن وطنمزه سا کن اولان
بر قسم خلق ، بو وطن اولادی کی دکل ، بو وطنک
موجودیتنه سوء قصد ایتش اعداسی کی حرکت
ایدیور . یونانلرک ، بولغارلرک امکان غایه وموفقیتی
امیدی باقی قالدیچه بوللری خالص وصادق عثمانی
ایتمک امکانی قطعاً یوقدر . عثمانی نام جیلانی کرها
طاشسییان ، هرفرستندن عثمانیانی محوه یورویان
ملیونلره آدمک وجودیله وطن عثمانیده رفاه و ترقی
ممکن اولاماز . کرچه خانن و فقهده بحسب القدر وطندش
اولان یوز بیکلره افرادی قهر و تدمیر ایتک ، هجرت

اجبار ایله قوتلرینی هیچه ایندیرمک ویا خودده
مقاطعه قطعیه ملیه ایله یونلری اقتصاداً هیچ ایتک
کی تدابیری عثمانی وجدانی قبول ایتمز . شوخالده یابو
افساداتک خارجی کوکلرینی کسوب بر قسم وطنداشلمزی
دشمن وطن ومیت اولمق وضعیتندن قورقارمق ویا خود
مهلاک میقروباری حاصل بر جسم معلول کی قالمق
اضطراراندیز . شو ایکنجی صورت ناصل قبول
اولونور ؟ دیما که بز ، برنجی صورته حرکت مجبورز .
بکانه چاره من بودر و بونک بر ایکنجیسی یوقدر .
بو چاردی موقع تطبیقه قویق ایچون نه قدر
فولانه چالیشرسق او قدر قازانیرز . چاره نك تطبیقی
نه قدر کچ قالیورسه ، او قدر کوچ و بهالی اولور . بو
چاره یی تطبیق ایدمه سیلک ایچون :

اولا : حکومتہ تمامیله و ملتجه اعتماد ،

ثانیاً : چاره نك تطبیقی طلب ،

ثالثاً : مانعه اتحاد و قوت اولان هر درلو مناقشات
ونظریاتدن صرف نظر ،

رابعاً : بوتون قدرتمز ، بوتون موجودیتلره
اردو و دوتنمزی تقویه لازمدر . بومشله ، بوتون
مسائلک منبی ، روحیدر . بومشله حل ایدلمکجه نه
ما کدونیا ، نه کرید ، نه کلیسا و مکتب ، نه امتیازات سیاسی ،
نه بطریقخانه مسئله لری حل ایدلمه من . ایکی سنه در ،
تدریج و انصاف اصولنی تطبیق ایتدک ، نه حاصل
اولدی ؟ هیچ . دها طوغریبی خستلاک براز دها
قوتلندی . ایکی سنه اول روم بطریقخانه سی براز دها
احتیاطی حرکت ایدرکن شیمدی یونانلیغنی اعلاندن
عثمانی حکومتنی اجنبی مداخله سیله تهدیددن ، حکومت
مشروطه مزی تحقیردن چکنمه یه جک بر مرتبه یه کلدی .
ایکی سنه در ، یونان قولسولسلری ، بولغار ما-
مورلری کال فعالیتله چالیشهرق ذاتاً متمتع بر شکله
بولونان امل اتحاد و رفاهی مستحیل بر حاله قویدیلر .

دېمک که هر کچن کون اتحاد عليهنه ، وطن و ملت
ضررينه کچدی و کچور .

عثماني عسکرلرله بولغار وياخود يونان عسکريني
مقايسه ايدنلر و هله ضرورته دکل سيرته باقاندلر ، عثماني ناک
تفوقی تسليم ايچون بر دقيقه تردد اجتز . بولغار
اردو سنده بر لواني ادارهيه مقتدر حسابلر يوقدر ،
محاربه ميداني ايله رسم کچيد ميدانلري و هله قافه
شانتان سالونلري آرمسنده بويوک فرق واردر .
قوه حقيقيه ايله کاغد اوزرنده کي قوه آرمسنده ايسه ،
خيال ايله حقيقت آرمسنده کي فرق قدر بويوک بر
مسافه واردر . بولغار اردوسنک انتظامي بر حسن
ظندن ، قوتي بر فرضيه دن عبارتدر . بولغار قوه يته
جبرلينک فدا کارلندن ، متانتندن بولغار اردوسنه
انتقال ايسه غايت ياکلش بر فکردر . بش ميليون
بولغار اينجده بشيوز بيک ، ابکي بيک ييکيت وفدا کار
چيقايلاماسي بولغار اردوسني تشکيل ايدن افرادک
مغيار مزي اولاماز .

ميدان محاربه ، غريب بر صراط امتحاندر ،
ارنا ، فطرة ، تاريخاً غلبهيه ، متانته ، شهادته
آلشمن اولان عثماني آرسلانلري تاريخاً هيچ ،
يدي عصردر محکوم ، ارنا قورقاق اولان اردولرک
مغلوبي اولاماز . بوندن ماعدا حقه استناددن متحصل
بر قدرة ، مقدرات بشريه دست قدرتيه تدوير
ايدن بر الله واردر .

بورالريني اونوتمالی يز . وطنزده بواغتشاشات
مردوده باقي قالدقچه ، وجود مليت ، عداوت حويينا
تيله معلول بولوندقچه بوتون تشبثات و مساعيمز
عقيم قالاچقدر . ايشه اسادن باشلامالی يز . بولغار
ويونان انتريقه لرينسک مملکتزده ابداع ايتديکي
وضعيت ، هر حالده ظنمزدن دها تهله کيدر .

بائيندرد:

برنجي کتاب

مقدمه

حسنک کوزلرنده کي شراره غريبه موقتاً نهان
اولش ويرينه اشمه عشق و محبت قائم اولمش ایدی .
شيرين نوسواک بولنظرک آلتنده ديتره بوردی . کوزلريني
قبادی ، متضرعانه اللريني آجدي :

— آه سزی نه قدر سوديکمي بيلسه کز ! يدي
سنهذر هلاک اولمديغمه شايبورم ، ايلک کوردیکم کون

هر شيدن اول بو وضعيتي تبديله جالشمالي يز .
يونک ايچون ايسه يونانستان و بولغارستاني تادييدن ،
عثماني اولقي مجبورينده ايکن هم حساً و هم طوراً
يوناني و بولغارستاني اولان بر قسم وطنداشلر مزلک
اميد و خيالاتي بوعلاج ايله اخادن باشقه چاره يوقدر .
ينه تکرار ايديبوروز : لازم کلييورسه سنه لرحه
معاش آلامالي ، سنه لرحه ک عادي ايلسه لرحه کز مملی ،
سنه لرحه يالکيز قوری اکلک ييملي يز . آز چوق
آلميزده هر نه وارسه هيسني اردومن و دوتامز مزلک
سريماً اکال نواقص و تربيد نجهيزانته صرف ايتملي ،
يونان و بولغارستاني بزه قتالک ايدمه يه چک بر منزلته
سوقالي يز . بويله بر وضعيت ، شانلي بر مغلوبيتدن
دها تهله کلي اولديغني نظر دفته آلاجي اولان بوتون
افراد حيتمنان ملت ، هر دورلو فدا کارلغه حاضر
اولانک و هنوز ذوق و راحت دوردي کليديکي ايچون
وقتمز آرزولرله وقت کچيرمه مملک لزومني تقدیرده بر
دقيقه تردد اجتز . زنکين اولقي ايسيتيورسوق . يک
چوق سفالترلي ، راحت اولقي ايسيتيورسوق يک چتين
مختلاري ، غالب کلک ايسيتيورسوق ، يک چوق فلا -
کتلري ، مسعود اولقي ايسيتيورسوق ال بويوک مناعتلري
افتحاحه حاضر اولمالی يز .

شهيد زاده :

احمد حلمي

اجتماعيات

مهاجرت اسلاميه

و

يکي اويونار ، يکي يالانلر

اقلانلرک بدايت ناسنندن بری ايکده برده
ميدان فعاليت چيقان مسئله لردن بری ده « مهاجرت

دنبري سزی ر . حمدن زياده سوييورم ، لکن شمدي يه
قدر بر التفاته بر اميده نائل

— شيرين ! بئندسني اوکون دنبري سوييوردم . لکن
عهده ممدودوع يک بويوک وظائف وارايدی . بولنلري
بيتميرک لازم ایدی .

— بنده بيليوردم افسدم ، بنم کي بر جاريه نك
سزک کي برولي نعمته رقيقه اولاميه جئمي دوشونه نك
قان آغلايوردم . يالکيز بر تسلي وار ایدی که باشقه
برخی سوييورديکيز ، بن سزی کنديک فرض ايديبوردم
(غايت لطيفانه کوله رک) کچه لري صباحه قدر کوزل
يوزيکيزي خيالده تحميم ايتديره رک مسعود آيشايوردم .

حسن صباحک وجودی مرمتش کوزلري
آشفشان ایدی . دهشتل بر عبادله صفحه فکرنده
وقوعه کلييوردي . نهايت مغلوب اولدی . « شيرين »
ديدی . شيرين عين حالده افندمن « جوابی ويردی .
حسن — شيرين ! سوکلم شيرين ، بکاحسن دی ،
صباح دی ، تکلفي ترک ايت ، سنی نه قدر سوييورم
بيلسه ک . . .

اسلاميه « مسئله سيدر . مسلمانلرک مهاجرتي يکي
باشلامش برشی دکدر . صووک روس محاربه سني
متعاقب بولغارستانک تشکيلندن ، صربستانک استقلالندن ،
وسنه فرسکات اوستريا اشغال عسکرلري آلته آلتديني
زماندن بری مسلمانلرک بومملکتلردن مادر وطنه
طوغري فماليتله مهاجرتي باشلامشدر . ابتدالري
بومهاجرت ، علاقه دارحکومتلرک و هله بولغارستانک
يک زياده ايشنه کلييوردي . اولاً بومملکتلردن بر
عنصر مخالفت ضميمه يه چک و بلکه ده بتون بوتون
مندفع اولاجقدی . صوکراده بومهاجرتلرک بالضروره
واوجوزها ايله ساتاجقلى املاک و اراضی ، ملت
حاکمک ائنه کچه چکدی . بالخاصه بولغارستان
وروم ايلي شرفي ده اووقت املاک و اراضينک اونده
يديسي مسلمانلرک تحت تصرفنده بولونديغني دوشونيليرسه
بوصووک ملاحظه نه قدر مهم اولديني ميدانه چيقار .
مسلمانلرک الارنده اولان املاک و عقاري يوق بهاسنه
آلق ايچون مسلمانلرک ظلم ايتک و مهاجرتي فرار
شکانه سوقق لازم ایدی . بولغارستان بوياده هيچ
بر قصور ايتدی . حکومت مستبدنه ک ، کنج تورکدن
باشقا برشی کورمه ين چيقاسي کوزلري بولغارستان
مسلمانلرينک هدف اولديغني مظالم و اعتسافاتي کورمدي
حاميسز ، کسه سز قالان ، دونکي رعایا بويکونکي
مات حاکمک حقارات و تفصيل قاتنه هدف اولان
مسلمانلرک قلباً حساس اولانلري ، اونتحقيات
جهنمنندن قورتولقدن باشقه برشی دوشونمه يه رک
اول امرده هجرت ايتديلر . ديناً متين و غير متحمل
اولانلر ، ارتق کنديسنه يابانجي ايديلن بر وطنده
حتي سعادته ، قالمقدن ايسه مادر وطنده ، آغوش
مليتده سفيالنه ياشامني ترجيح ايتدی . يالکيز
مستقبلده راحت و صلاحی اومانلر ، وياوطن خاصني ،
ياخود منافع مهمه سني ترک ايدمه يه نلرله مهاجرتدن

شيرين — (مفتونانه) صباح ، صباح عمرم ، عشقم ،
حسن ، سوکلي کوزلر اسلام ايلک جانم اولسه سکا
فدا اولسون .

شيرين — بکا آرتق آجي کل ... کل
بو اسرار انکيز اولسه ، بويکي عاشقک حمله

کاهی اولدی . حسن عشقه مغلوب اولمش ایدی .

بوندن اوج آی سکره حسن شيرينه وداع
ايديبوردي . بوساحتک نه قدر سوره چکي مشکوک
ایدی . بوافراق يک آجقلى اولدی . برحسن قبل الوقوع
شيرينک قبلي طيرمالايور و کوزلريني دموع اضطراله
طولديرييوردي . حسنه دخی غريب برتأثر موجود
ایدی . حالبوکه حسن اسامي برتهله ک اولمديغني و کرک
کنديسنک و کرک شيرينک طول مدت ياشاياجقلري
کشف ايتمش ایدی . بو حقيقتلري شدت عشقندن
بيله رک شيريني مطمئن ايله اودن برنجي دفعه اوله رق
طيشاري چيقدی . الموتک جمع ناسي اولان جاروشونه
کيتدی . تجارندن بر ذاتی کوردی . بوذات حسنه يک
زياده حرمت ايديبوردي . حسن اکا ديدی که :